

Postboks 293
9615 Hammerfest

Hammerfest 16. april 2011

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo
postmottak@kud.dep.no

Ref: 2010/05024 ME/ME3 HHO:elt

NOU 2010:14 Lett å komme til orde – vanskelig å bli hørt

Vi viser til høringsbrev av 17. januar d.å.

Finnmark Dagblad anbefaler at moms fritaket for trykt avis blir opprettholdt, og utvides til også å omfatte nyhets- og debattaviser i digitale formater. Subsidiært mener vi at moms fritaket bør opprettholdes, mens moms for avis i digitalt format settes til 8 %.

Omfordelingsalternativets forslag om å innføre moms på 8 % på trykt avis og mindretallsforslaget om 25 % moms på avis vil føre til at Finnmark Dagblad må vurdere å gå fra seks- til femdagersavis. Konsekvensen blir et svekket avis- og nyhetstilbudet til befolkningen i Finnmark og særlig i Vest-Finnmark, hvor avisen har sitt primære dekningsområde.

Finnmark Dagblad vil peke på at dagens produksjonsstøtte favoriserer Oslo-aviser og noen få utvalgte storbyaviser, i tillegg til å støtte de aller minste avisene.

Brede dagsaviser som kombinerer lokale og regionale dekning fra andre ståsteder enn storbyene, faller stort sett utenfor produksjonsstøtteordningen.

Momsfritak er derfor den mest treffsikre og nøytrale ordningen til å ivareta de brede regional- og lokalavisene.

Finnmark Dagblad anbefaler at ordningen med distribusjonsstøtte til avisene i Finnmark opprettholdes fordi denne er et viktig bidrag til å redusere avstandsulempene ved å operere i små markeder med spredt befolkning.

Vi mener imidlertid at den samiske pressestøtten må forbeholdes aviser som utgis på samisk.

1. Finnmark Dagblad og medietilbudet i Vest-Finnmark

Finnmark Dagblad utgis av Finnmark Dagblad AS, er heleid av A-pressen, kommer ut på papir seks dager i uka i Hammerfest og er Finnmarks største avis. I tillegg til papiravisen oppdateres nettavisen vår, fd.no, kontinuerlig med nyheter. Dette er et eget tilbud, altså en nyhetstjeneste som gir et tilbud utover innholdet i papiravisen.

Finnmark Dagblad AS hadde en omsetning på 48.7 mill. kroner i 2010. Av dette var 18,5 mill. kroner, 38 % opplagsinntekter. Driftsresultatet var på 2,5 millioner kroner, 5,2 %.

Totalt antall årsverk er 30, 16 av disse er redaksjonelle. Bekreftet opplag i 2010 var 7.713 daglige eksemplarer. Det var en tilbakegang i opplaget på 357 eksemplarer fra året før.

Papiravisen har om lag 28.000 daglige lesere, i tillegg har nettavisen 12.000 faste lesere. (Forbruker & Media 11/01). Finnmark Dagblad er dermed den største avisen i Finnmark på nett og papir.

Finnmark Dagblad utgis i Hammerfest og har lokalkontorer i Alta, Lakselv og Honningsvåg. Avisen dekker samtlige ti kommuner i Vest-Finnmark og har daglig nyhets- og servicesstoff fra samtlige kommuner.

Det primære dekningsområdet er 29.877 kvadratkilometer stort og er preget av spredt bosetning og små samfunn. 1. januar bodde det 46.166 mennesker i regionen, fordelt slik mellom kommunene.

Alta	19 071
Hammerfest	9 912
Hasvik	972
Karasjok	2 768
Kautokeino	2 935
Kvalsund	998
Loppa	1 078
Måsøy	1 228
Nordkapp	3 224
Porsanger	3 980

Finnmark Dagblad er den viktigste kilden til lokale nyheter for befolkningen i regionen og i regionen som helhet. I tillegg til oppgave å lage et kvalitetsprodukt som gir leserne informasjon om, og innsikt i sitt lokalsamfunn, er vi også arena for den lokale debatten, både på papir og på nett. Nesten halvparten av de innbyggerne over 16 år i Vest-Finnmark oppgir Finnmark Dagblad som sin viktigste nyhetskilde. (Opinion 2010).

Finnmark Dagblad er den eneste seksdagersavisen som dekker hele regionen. Andre aviser, som Altaposten, Ságat og Avvir, dekker deler av regionen. Disse mottar produksjonsstøtte

eller samisk avisstøtte. I tillegg kommer avisen Finnmarksposten, som er eid av Finnmark Dagblad AS.

Avis	Bekreftet opplag	Direkte statsstøtte
Altaposten	5 117	1 135 886
Avvir	1 271	10 578 000 *)
Finnmarksposten	1 146	676 296
Ságat	2 717	7 671 000 *)

(Kilde: Medietilsynet.no og Norsk Opplagskontroll)

*) Statsstøtten i 2008, som er siste oppgitte støttebeløp fra Medietilsynet.no.

Siden Avvir er en samiskspråklig avis, regner Finnmark Dagblad den ikke som konkurrent. De øvrige avisene i tabellen er konkurrenter i vårt lokale marked.

Store avstander og spredt bosetting gjør at Finnmark Dagblad og ni andre aviser i Finnmark mottar distribusjonsstøtte. Støtten i 2010 var på 682.000 kroner. Totalt utgjør distribusjonskostnadene våre 7,9 millioner kroner brutto.

NRK Troms og Finnmark og NRK Sápmi utgjør, sammen med Finnmark Dagblad og Finnmarken, det viktigste nyhetstilbudet i Finnmark.

NRK-kanalene leverer lokale og regionale nyheter på radio, TV og nett. Høye og stabile lisensinntekter gir NRK store fortrinn i forhold til å gi et bredt nyhetstilbud på mange plattformer. NRK har en ekstra sterk posisjon i Finnmark, ettersom NRK Troms og Finnmark og NRK Sápmi har store redaksjoner og mange avdelingskontorer i fylket.

NRK Sápmi har riksdekkende funksjoner og et spesielt ansvar for samisk språk. På nett er likevel NRK Sápmi i all hovedsak norskspråklig, og blir derfor en lisensfinansiert konkurrent til avisenes nettutgave.

Det er også et poeng at avisen den norskspråklige avisen Ságat konkurrerer på samme marked som Finnmark Dagblad, både når det gjelder lesere og annonsører. Vi dekker også i stor grad de samme sakene.

2. Redaksjonell profil

Finnmark Dagblads mål er å bidra til å bygge identitet og optimisme i Vest-Finnmark. Dette skjer gjennom bredt nærvær i folks hverdag, nyhetsformidling, avdekking av kritikkverdige forhold og bred lavterskel samfunnsdebatt på ulike plattformer.

I tillegg til lokal- og regionalavisenes samfunnsbyggende roller og særskilte ansvar for demokrati og norsk språk, vil Finnmark Dagblad peke på en del særskilte utfordringer i vårt dekningsområde.

a) Store avstander

Verden ser forskjellig ut avhengig av hvor vi er. Finnmark er aller lengst fra Oslo, som har de største mediene som setter nasjonal dagsorden. Mange av sakene som dominerer i

riksmediene oppleves som mindre relevante for folk i denne delen av landet, samtidig som problemstillinger som er viktige for Finnmark, sjelden når opp i de riksdekkende mediene.

b) Flerkulturell befolkning

Befolkningen i Vest-Finnmark er sammensatt. Den samiske befolkningen og den kvenske/finske minoriteten har begge kjerneområder i Finnmark Dagblads dekningsområde. Mens de samiske mediene henvender seg spesifikt til den delen av befolkningen som klart definerer seg som samisk, inkluderer Finnmark Dagblad hele befolkningen i nyhetsperspektivet og debattene. Det samiske og kvenske/finske er integrert i vår avis – slik det er i befolkningen. Dette bidrar til etnisk mangfold på trykk, ved at konflikter blir belyst, samtidig som avisen er opptatt av å ivareta fellesskapet.

c) Nordområdene og tilstedeværelse

Siden 2002 da Snøhvitutbyggingen ble vedtatt i Stortinget, har petroleumsaktiviteten i Barentshavet økt voldsomt. Aktiviteten fører med seg store omveltninger og nye muligheter, men også utfordringer for samfunn, miljø og næringer. Det er derfor viktig at utviklingen følges tett og med en tilnærming som gjør emnet tilgjengelig for flest mulig, også utenfor petroleumsnæringen. Virksomheten dekkes sporadisk av de riksdekkende mediene, men med Hammerfest som petroleumsbase i nord, er Finnmark Dagblad den eneste avisen med kontinuerlig dekning og debatt. Dette gjelder også andre næringer som er på vei inn.

Gjennom det landsdekkende samarbeidet mellom avisene i A-pressen, kan aktuelle saker brukes av papir- og nettaviser i hele landet.

3. Vurdering av forslagene i NOU 2010:14

Finnmark Dagblad mener momsritaket på aviser har vært avgjørende for at Norge har hatt et mangfold av aviser, både nasjonalt, regionalt og lokalt. Ritaket er også hovedårsaken til at landet har vært på topp i avislesning.

Produksjonsstøtten har bidratt til en enda sterkere Oslo-dominans og sentralisering av de redaksjonelle miljøene i Norge, enn det mediemarkedet i seg selv skulle tilsi. Av den samlede direkte støtten på 264 millioner kroner (2009), gikk 133 millioner til aviser som utgis i Oslo. Ytterligere 73 millioner tilfalt aviser i Bergen, Stavanger og Tromsø. Det meste av den øvrige produksjonsstøtten spres på svært mange småaviser.

Brede regionale aviser av Finnmark Dagblads type havner stort sett utenfor de direkte støtteordningene. Momsritaket har derimot fungert som en treffsikker og nøytral ordning. Vi mener også det er vanskelig å sette et prinsipielt skille mellom ytringer på papir og andre plattformer. Med en høyere moms på nett enn papir, vil avisenes økonomi svekkes etter hvert som kundene beveger seg mot nettløsninger. Nullmoms, eller eventuelt 8 % moms på netttinnhold, kan stimulere til utvikling av nyhetsmedier på nett, både innenfor og utenfor dagens avismiljøer.

Omfordelingsforslagets modell om støtte basert på redaksjonelle kostnader framstår som byråkratisk og uforutsigbar, og som vil favorisere storbyavisene. Større bedrifter vil i større grad enn små ha ressurser til å tilpasse seg ulike støtteordninger. Dersom ordningen skal knyttes opp mot lønnskostnadene i de enkelte bedrifter, innfører staten en ordning som gir ekstra uttelling for aviser med høyt lønnsnivå. Det blir altså ikke journalistisk innsats eller årsverk som gir uttelling, ettersom et årsverk i VG eller Dagens Næringsliv kan gi dobbelt så

høy statlig støtte som et årsverk i en avis som Finnmark Dagblad. Vi tror dette vil føre til en ytterligere sentralisering av mediene i Norge, og en svekkelse av aviser som driver marginalt fra før.

4. Konsekvenser for Finnmark Dagblad

Finnmark Dagblad er blant de mange avisene som berøres av endringer som skjer i folks medievaner. For avisens del fører det i første rekke til et fallende løssalg, som igjen betyr reduserte inntekter. Øker vi løssalgspisen, er det stor sannsynlighet for at løssalget vil falle raskere. Avisen har kontinuerlig jobbet for å sikre en strømlinjeformet og mest mulig effektiv produksjon og dermed få ned kostnadene.

En momssats på 25 % vil bety en merkostnad på 3,7 millioner kroner. Sett i forhold til 2010-resultatet, ville det gitt et underskudd på 2,1 millioner. Det er med andre ord ikke vanskelig å se at det vil få dramatiske konsekvenser.

Også en momssats på 8 % vil få store følger fordi det vil gi en svært lav driftsmargin med en merkostnad på 1,4 millioner kroner.

Vår gir derfor vår ubetingede støtte til flermedialitetsalternativet, med nullsats på papiraviser og avisinnhold som distribueres digitalt. Lokalavisene har en viktig rolle med å bidra til et levende og demokratisk velfungerende lokalsamfunn.

Vennlig hilsen

Eirik Palm
ansvarlig redaktør

Ola Finseth
adm. dir.